На лісовому Синь-озері жила качка Чомга. Озеро було затишне й мальовниче. З усіх боків його обступали віковічні сосни та ялини, прибережжя густо заросло очеретом та рогозом, на срібноводді плавали табуни різної риби. Хіба є де краще місце від Синь-озера?

Та восени качки — крякви, чирки, норці, що мешкали тут,— подалися на південь, у теплі краї. А Чомга лишилася, вона не могла розстатися з рідним Синь-озером. І ледве вижила.

Зима випала з тріскучими морозами та завірюхами, все озеро скувало кригою, лише невеличка ополонка диміла парою на глибокій воді. Чомга день і ніч снувала по ній туди-сюди, щоб зігрітися, час від часу пірнала, аби вловити якусь поживу. Та це вдавалося нечасто — на зиму риба залягла на глибині.

Іноді на сірому небозводі з'являлося сонце, тоді Чомга виходила на берег і вмощувалася на великому камені Валуні. Камінь лежав тут, либонь, віками, був старий-престарий, вгруз у землю, обріс мохом. Здавалося, що нікому він не потрібен,— такий сумовитий і холодний. Та коли світило сонце, камінь теплішав, і Чомга хоч трохи зігрівалася біля нього.

— Чи коли скінчаться ці холоди? Бач, інші качки розумніші, полетіли кудись, а ти тут замерзнеш,— чи це причулося Чомзі, а чи й справді шепотів камінь.— Хай мені вже доля така, отуто лежати, а в тебе ж — крила є.

— Уже скоро прилине весна,— бадьорилася Чомга.— І тоді я літатиму над Синь-озером.

А сонце ховалося за хмари, і Валун ще більше хмурнів, а з озера віяло холоднечею...

Вона почула весну найперша. Іще сосни і ялини не прокинулися від зимової сплячки, очерет і рогіз ще не думали зеленіти, і риба ще не піднімалася із озерної глибини, а Чомга раптом збадьорилася, почала чистити пір'я, прихорошувати темно— синю шапочку на голові. Все вище піднімалося сонце, крига відступала й відступала від ополонки. І Чомзі вже було де розгулятися. Вона то лопотіла по воді крилами, здіймаючи сріблясті хмарки бризок, то пірнала й несподівано з'являлася на поверхні, та враз завмирала на дзеркальному плесі.

Знеможена, припливала Чомга до Валуна.

— Чом це ти так радієш? — дивувався Валун.

— Бо ж весна прийшла! — сяяла своїми сніжно-білими грудьми Чомга.

— А яка різниця — зима, весна чи літо? — байдуже гудів Валун.— Тільки й того, що тоді — холодно, а тоді — жарко.

А Чомга знову кидалася на чистоводдя, й сонячні водограї здіймалися над нею.

Отак купалася, хлюпотіла вона одного ясного дня, коли неподалік, під очеретами, випірнула інша Чомга. То був качур. Він кружеляв і кружеляв довкола Чомги, а потім, звівшись над водою на повен зріст, почав танцювати. Пірнав і знову виписував веселі кола, а тоді стрімко поплив їй назустріч, тримаючи в дзьобі жмутик водоростей, немов перший весняний букет.

А невдовзі Чомга почала мостити на воді невеличкий плотик із сухого очерету та рогозу. На ньому забіліло четверо продовгуватих яєчок. Одного ранку виглянуло з-за сосон щойно умите сонце й освітило на плотику Чомгу і четверо каченят.

Тепер цілий табунець хлюпався в озері, каченята доганяли матір і всідалися їй на спину, а то забиралися їй під крила, і вона пірнала разом з ними. Сосни і ялини були в захваті, як із води раптом випорскувала білошия Чомга і чотири жовті кульки — каченята.

А сивий Валун сумовито лежав на березі, спостерігав за усім тим і з жалем думав, що, мабуть, вже забулася про нього Чомга, навіщо їй тепер старий камінь.

Та якось уранці Чомга припливла до Валуна зі своїм грайливим табунцем. Качка й каченята вибралися на камінь і гріли його своїм теплом.

— Ну, тепер ти побачив, що прийшла весна? — запитала Чомга.

— Весна-красна, а за нею — літо золоте! — закахкали каченята.

І чи здалося Чомзі, чи насправді — сивий Валун молодо усміхнувся в свою зелену мохову бороду.